

Előfizetési ár:

Helyben, háthaos hordva
Negyedévre 2 korona.
Félévre 4 korona.

Vidékre, postán küldve

Negyedévre 2 k. 50 fl.
Félévre 7 k. — fl.

Egy más ár áll.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden hétfő és ünneputáni nap kivételével.

Szerkesztő és kiadóvonal:
Budalagyi-úton 151 sz.
(Juhász-ház),
hova a lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

A szerkesztését felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: **141.** Laptulajdonos: **A Nyomdarszövetkezési Társaság.**

Tízmillió magyar.

Irtá Ajtay József dr.

Nemzetpusztító harcaink és a valóságossá vált külügyi helyzetünk közepette biztató, reményeltető fényugár villámlik át a sötét felhőkre borult magyar égbolton. *Vargha Gyula*, az országos statisztikai hivatal nagytudása igazgatója, a *Magyar Tudományos Akadémia* hétévi osztálygyűlésén nyilvánosságra hozta, hogy az 1910-ben tartott népszámlálás tízmillióötvenezer magyart és több, mint tizenkét millió magyarul tudót talált a magyar birodalom területén.

Gyanevekről részletesen ismertette *Vargha Gyula* a magyarság fejlődését is az utolsó harminc év alatt.

Ez a beszámoló, amely a magyarság nagyarányú, diadalmas előnyomulásáról tesz tárgyilagos bizonyosságot, háttérjéről ünnepe a reménykedés és kétség között hánykolódó magyar nemzetnek és ünnepe azoknak a nagy lelkeknek, akik rendületlen hittel és példátlan szívóssággal küzdöttek a magyarság diadaláért, mert tízmilliónyi számunkkal a kis népek sorából immár a közép nagyságú fajok közé küzdöttük föl magunkat.

Az a kis, elsenyvedésre és kihalásra szánt nemzetmag, amely kétszáz év előtt alig haladta meg az egymillió, száz év előtt a két és félmillió lelket — bár annyi vihar és pöföste, pusztítóit áigait és oly sokáig érte ellenséges uralom dermesztő szele — ime sudárba szökent és izmos, terebélyes nemzetfává serdült.

Mennyi aggodással, mily szívzorongással vártuk, lestük az utolsó évtizedek népszámlálásának eredményeit és örömelemlen multtól balsejtelmű és sötéten látó lelkünk csak kétkedve hitt a rideg számszlopok öröndetes hirdásának, hogy a magyarság nő, gyarapodik és egyre szélesebbre terjedő hullám gyűrűi diadalmasan ostromolják és fokról-fokra magukba olvasztják azt a tengerek idegen elemét, amelyet zivatros idők és pusztulásunkat munkáló emberi tervszerűség vetettek ide miközénk.

Hitetlen aggodással kérdeztük, vajjon nem csavakó kép ez, rózsaszínű önátlatás avagy muló, pillanattnyi siker, amelyet a következő évtized kedvezőtlen eredménye nyomtalanul elmos. De évtizedről-évtizedre, törvényszerű követ-

kezetességgel, minden vonatkozásban ugyanazt hirdették a rideg számszlopok, bárhoigy is törekedett a kétkedés, a kritika éles pengéje rést ütni rajtuk.

Az alkotmányos időkaz második népszámlálása 1880-ban 6.450.000 magyart mutatott ki, másfél millióval többet, mint az abszolutizmus alatt, 1850-ben megéjett népszámlálás. Ez a szám 1890-ben már 7.420.000-re, 1900-ban 8.640.000-re, míg a legutóbbi: 1910-ben 10.050.000-re emelkedett. De nemcsak a magyarság nyers száma gyarapodott egyre erősebb ütemben, de viszonylagosan is egyre kedvezőbbé vált a helyzete ugy a magyar birodalom, mint az anyaország területén. A magyarság arányszáma a magyar birodalomban az utolsó harminc év alatt 41,2 százalékról 48,1 százalékra, az anyaországban 46,6 százalékról 54,5 százalékra szökent föl következetes emelkedéssel.

Míg a magyarság 1910-ben hárommillióhátszáz ezer lélekkel volt erősebb, mint harminc évvel ezelőtt, addig az anyaország nem magyarajku lakossága csak egymillióval, *Horvátország* nem magyarajku népessége pedig csak hatszázötvenezer lélekkel gyarapodott, tehát a magyarság három évtizedes gyarapodása a magyar birodalomban lakó nem magyar fajokét közel kétfélmillió lélekkel haladta fölül.

A magyarság fejlődésének arányai e három évtized alatt fokozatosan egyre kedvezőbbekké lettek és így a legutóbbi népszámlálás eredményei — bármilyen kieligítő is — nem jelentik még a csúcspontot. Ez eredmények a magyarságra nézve valóban fölötté kedvezők, mert az anyaországnak az utolsó évtized alatt elért 1.550.000 főnyi népszaporulatából 1.360.000 esett a magyarságra, míg az oláhságra csak 160.000, a ruténekre 40.000, a horvát-szerbeker 30.000, csehekre, bolgárookra, vendekre stb. (egyéb nyelvűek) 70.000 (bevádoroltak). Ellenben a németek száma 80.000-rel, a tótoké pedig 50.000-rel csökkent.

A magyarság gyarapodása tehát több, mint *hétzszerezsen* multa fölül az összes nemzetiségek szaporulatát.

E gyors fejlődés eredményeként ma már a magyarság az anyaország területén erős abszolút többségbe került és a fejlődés eddigi menetét alapul véve kétségtelen, hogy 1920-ban az egész birodalom területén el fogja érni a többséget.

A magyarság gyarapodásával párhuzamosan egyre jobban terjed a magyar nyelv tudása is a nem magyarajkuak sorában. Nemzetiségeink között 1880-ban még csak 840.000 tudott magyarul; ez a szám 1890-ben 1.110.000-re, 1900-ban 1.400.000-re, míg legutóbb közel két millióra emelkedett. Ennek folytán ma már az anyaország lakosságának *kétharmada* beszéli az állam nyelvét.

Legutóbbi népszámlálás nemcsak a kedvező eredményekért fontos reánk nézve, de azért, mert kétségelenné tette, hogy ez a folytonos gyarapodás milyen fekvő okokból eredő *természetes folyamat* és annyira kézenfekvő, minden kétkedést kizáró valóság, hogy annyivel szerint való összezámlálás mellőzése is méretei pontosan megállapíthatók. A népesség általános szaporodására vonatkozó adatok ugyanis azt mutatják, hogy az utolsó három évtized alatt a népesség *csupán* azokon a területeken gyarapodott nagy arányokban, amelyek a magyarság fötögezen lakik és azokon a városokban, amelyeknek lakossága magyar, avagy, amelyeké a magyarság *ugyszólván* a szemünk láttára rohamosan hódított és hódít el.

Azokon a területeken ellenben, ahol a nemzetiségek kompakt tömegei laknak, rendezési a lakosság gyarapodása vagy teljesen megakadt (Magyarország északi része), vagy igen lassu ütemű (a tótok, oláhok és szászok által lakott területek). Ott, ahol nemzetiségi területen a népesség erősebb gyarapodása tapasztalható, annak oka szinte törvényszerű következetességgel az, hogy az ipari fejlődés vagy kedvező birokészerezési viszonyok nagyobb tömegű magyarságot vonzottak oda (*Hunyad-Krassó-szörény, Zolyommezgyek, Bihar oláh járását, Szlavonia*).

Már az előző népszámlálások eredményei is a magyar területek és vármegyék erőteljesebb gyarapodását hirdették. Az utolsó népszámlálás adatai ezt a természetes népességi előtoldást a magyarság javára még nyilvánvalóbbá tették. A négy magyar többségű országrész: a *Duna—Tisza-köze, Dunántul, Tisza jobbpartja és Tisza balpartjának* lakossága az utolsó évtized alatt közel egymillió százezer lélekkel, míg a többi három országrészé, ahol a nem magyarajkuak vannak többségben, csupán 400.000 lélekkel, Horvátországé pedig 200.000 lélekkel gyarapodott.

A népességek a városokba való toldulása és a városi lakosság rohamos elmagyarosodása szintén egyik közimert tényezője a magyarság gyors számbeli gyarapodásának. Az anyaországban a városi lakosság három évtized alatt 2.200.000-ről 3.720.000-re emelkedett föl és ugyanezkor a magyar anyanyelvűek arányszáma a városokban 50,8 százalékról 86,3 százalékra szökent föl.

A városi lakosság elmagyarosodása olyan ellenállhatatlan folyamat, hogy ennek a nemzetiségi területeken fekvő városok is készséggel meghódolnak. *Posonyban* a magyar anyanyelvűek száma 30 év alatt 15,7 százalékról 40,6 százalékra emelkedett és számarányuk csaknem egyenlő a németekével. *Temesvározt* ugyanez alatt az idő alatt,

Tisztelettel tudatom igen tisztelt megrendelőim és nagyérdemű közönségem, hogy üzletemet a Közgazdasági Bank épületébe **helyeztem át**, ahol állandóan dúsz kartárt tartok mindennemű **kárpóztító bútorokból. Vas- és rézbútorok nagy választékban.** Szives pártfogást kérve, maradok tisztelettel:

Ségner Lipót.

a magyarság 20-4 százalékáról 39-4 százalékra nyomult elő.

A magyarság általános és immár senki által kétségbe nem vonható erőteljes gyarapodása mellett kettőzött gondossággal kell fordulnunk azok felé a vidékek felé, amelyek a magyarság fejlődése — bár szintén állandó — de lassabb meneti. E tekintetben figyelmünk különösen az erdélyi részek hívják ki, a hol ugyan a magyarság aránya az utolsó három évtized alatt 30-3 százalékról 34-3 százalékra emelkedett, de ez az erőgyarapodás erősen mögötte marad a *Királyhágon* innen lakó magyarság nagy lendületű fejlődésének. *Hunyady* megye magyarságának gyors megnövekedése világosan jelzi, hogy az iparfejlesztés az az ut, amellyel *Erdélyt* behatároló időn belül magyar többségűvé tehetjük.

A magyarságnak nemcsak számbeli túlsulya nyugszik szilárd alapon, de nagy kulturális felsőbbesége is megdöntöhetetlen és egy szebb, nemzetiből jövőnek biztos záloga. Az elemi iskolai tanulóknak 56 százaléka magyar, míg a középiskolákban már 80-7, a főiskolai tanulók között pedig 88-3 százalékra emelkedik a magyar anyanyelvűek aránya. Kétségtelen bizonyossága az annak, hogy a vezetésre hivatott osztályokban a magyarsodás folyamata hatványozottabban erősebb, mint a szélesebb néprétegekben.

De a magyarság fejlődése nem csupán a magyar általán területén lakó fajokéval szemben erőteljesebb, de a velünk szoros kapcsolatban lévő *Ausztria* legerősebb fajtájának: az osztrák-németeknek gyarapodásához viszonyítva is imponálóan felsőbbeség. Száz esztendővel ezelőtt az osztrák-németek kétszer akkora volt mint a magyarság, harminc év előtt még mindig több, mint másfél millióval erősebb a magyarnál, míg 1910-ben mi kerekedünk száz-ezerrel az osztrák-németek fölébe.

Az utolsó évtizedben politikai és közgazdasági viszonyaink kedvezőtlen alakulása lendületet aligha adhatott nemzetközi fejlődésünknek. És mégis minden gátló akadály ellenére nagy lépéssel haladtunk előre a nemzeti tömörülés, a nemzeti megerősödés útján. E hatalmas, természetes folyamat látára izzuk el lelkünkben a kishitűséget, a bátoratlan elernyedést, amelyet az imént lefolyt küzdelmeink sikertelensége és nagy erővel föllobbant reményeink porbaomlása oltott lelkünkbe. Ez a sikertelenség, a magyar égnék ez az elborulása csak pillanatnyi lehet, mert a sötét felhők mögött ime ott tűz egy nagy lendülettel előretörő nemzeti erő nagja, amely előbb-utóbb teljes nagyságában kibontakozva, szétűzi a fellegetek és meleggével ért, szárnyakat ad nagy céljainknak: *nemzeti egyezményeknek és a Duna völgyében való föltétlen uralmunknak kivívására.*

Tuberkolózis elleni küzdelem.

A tuberkolózis ellen küzdő Egyesület Országos bizottságától a következő level érkezett Kecskeméti városához.

Nagyságos Polgármester Ur!

Öszinte köszönettel vettem f. 10-10-én 32503. szám alatti becses értesítését, melyből örömmel látjuk, ép úgy, mint dr. Csabay tiszti főorvos uram szövegezéséből, hogy ottan a küzdelem mozgalma megindult. Ez esetben is kedves kötelességeinknek tartjuk, Kecskemét város nemes indulatú akcióját anyagilag is támogatni s nem fogjuk elmu-

lasztani, hogy e tekintetben illetékes helyen a szükséges lépéseket megtegyük.

Szabadon azonban minden későbbi félreértés elkerülése végett már ma is megjegyezni, hogy az állami segély nagysága, már eddig is bőven szerzett tapasztalatok szerint, még sokkal szűkebb anyagi viszonyok között is, teljesen elégségesnek bizonyult, ha az első felszerelésre 2000 korona és az évi szubventióra 5000 korona jutott, mely utóbbi összeg e tekintetben a maximuma tétel amit kilátásba helyezni tudunk. Egyben azonban biztosíthatjuk Nagyságodtól, arról is, hogy ezen összeg a törvényhatóságának, a társadalommal, — esetleg az országos pénztár hozzájárulásával, — mint eddig mindenütt, másutt, úgy itt is — elégségesnek fog mutatkozni, különösen ha minden külső csínyli mellőzni, a személyi kiadásokat pedig a minimumra redukálni működtetnénk.

Tudatában annak, hogy Nagyságoktól mindezek tekintetében nem szükségesek a mi igénytelen tanácsunkat, csakis azért bántorkodunk felemleltünk, mert kérnünk kell, hogy ezen alapon az intézet létrejövésére az aktiót megindítani úgy, amint azt már dr. Csabay tiszti főorvos urnak is tudomásra hoztuk — sziveskedjenek. A mi ügyünk iránt eddig tanúsított érdeklődésüket és buzgalmat megköszönve és továbbra is kikérve, maradtam kiváló tiszteltetel

Nagyságodnak igaz hiva

(Olvashatatlan aláírás)

kormánybiztos-elnök.

NAPI HIREK.

Telefon 141.

Telefon 141.

Szerkesztőség és Kiadói hivatal 1. K. Arany János-utca 19. 8. sz.

Naptár: 1912. év November 16. Raed. Róm. kath. Erzsébet. Protestáns: Erzsébet. Görög-öröm: 1912. év November 16. Pál p. Izraelita: 5673. év Kiszláv 9. — Napkelet 7 óra 12 perc. — Napnyugta 4 óra 18 perc. — Nap hossza 9 óra 06 perc. — Holdkelet 2 óra 08 perc, delétan. — Holdnyugta 1 óra — perc, éjjel. — Holdtölte 24-én 5 óra 12 perc, delétan.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskeméti érkezt jelentése szerint a következő idő várható: Váltakozó, hűvös, helyenként csapadék.

Tisztviselői nyelvtanfolyama.

Városunk új intézménye nyílik meg december 1-én.

Abból a közismert tényből, hogy a nyugati államok városai a mieknél minden irányban sokkal fejlettebbek, önként következik, hogy városunkra is sokszoros használna járna, ha tisztviselői az említett államok városainak közigazgatási berendezését és köztisztviselői a helyszínen közvetlenül tanulmányozhatnák.

Ettől a meggyőződéstől vezette törvényhatóságunk — vidéki városaink közt legelsőül — módot kívánt nyújtani arra, hogy tisztviselői a nyugati kultúryelvekben megfelelő gyakorlati jártasságot szerezzenek. E célból szervezte e tanfolyamot oly módon, hogy tisztviselői tisztán gyakorlati alapon és beszélgetés útján e nyelveket elsajátíthassák. Minden nyelvből két tanfolyam lesz: kezdők és haladóké, melyek mind-egyike 6 hónapig tart.

Az előnekt tárgya az említett módszer szerint a mindennapi érintkezés, a második pedig a közigazgatási és köztisztviselői nyelvyelvnyelgának elsajátítása. Ezidén a hozzánk legközelebb álló német nyelv tanfolyama nyílik meg a felső kereskedelmi iskola nyelvtanárainak vezetésével.

Az intézmény hivatva van arra, hogy általa és tisztviselőink buzgalmaiból városunkra bő áldás fakadjon.

— **A Bánk bán kézirata.** Megirtuk annak idején, hogy a Nemzeti Múzeumhoz egy Bánk bán kézirát került s a múzeum Igazgatósága Kecskemét városától elkérte Katona József néhány kézirását, hogy megállapítsák, hogy a Bánk bán-kézirat Katona József írása-e vagy sem. Ma értesítette a múzeum Igazgatósága Kecskemétet, hogy megállapították, miszerint a kézirát nem Katona kézirata.

— **AMagyarVöröskeresztkérelme.**

A Magyar Vöröskereszt Egyesület arra kéri Kecskemét városát, hogy indíton gyűjtést a háború sebesülteji javára.

— **Alapító tagság.** A Kecskeméti Leszámlító és Pénzváltó Bank R.-t. 50 koronával belépett a Kecskeméti Gyorsírók Egyesületének alapító tagjai közé.

— **Halálózsák.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak úgy a magunk, mint az összes rokonság nevében a legnagyobb fájdalommal lesújtva tudatjuk, hogy szerető édesanyánk, nagyanyánk, testvérünk és rokonnok özv. balázsfalvi Kiss Béláné sz. Domján Mária életének 65-ik, özvegyességének 4-ik évében, hosszas és súlyos betegség után, folyó hó 17-én este 8 órakor csendesen kiszívetvedt. Megboldogult kedves halottunk porrezéjét folyó hó 19-én delután 3 órakor fogjuk a ref. egyház gyász szertartása szerint, — V. kerület, Bercesényi-utca 15. számú gyászházból — a budai-írt ref. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1912. év november hó 18-án. Áldás és béke lengjen porai felett! Benkő Istvánné, Domján Teréz, Domján György mint testvérei. Balázsfalvi Kiss Sándor, Balázsfalvi Kiss László, Balázsfalvi Kiss Judit férjezett Soós Józsefné, Balázsfalvi Kiss Béla mint gyermekei és 14 unokája. Baán Erzsébet, Balázsfalvi Kiss Sándorné, Domján Mária Balázsfalvi Kiss Lászlóné mint menyei. Soós József, mint veje.

— **A szentantasiák és Kecskemét.**

Nemrég az a hír jött Belgrádból, hogy Bácsmegeye *Szentantasi* községének szerb lakossága 50,000 dinárt gyűjtött s ezt az összeget, valamint ruhaneműt a balkáni háború szerb sebesülteji javára Belgrádba küldte, halálból azért a védelemért, amelyben Knicsinan vezérlete alatt a szerbiai szerbek 1848-ban a községet részesítették a magyarok ellen. Most részleteket közölnek a gyűjtésről, amelynek indokolása kinos feltűnést keltett. Tény az, hogy Szentantasi és a szentantasi járás valamennyi községében a háború kitörése óta gyűjtés folyt a szerbiai vöröskereszt-egylet javára. A gyűjtést a szentantasi szerb főgyűjtés indította meg élén *Dungyerszky István* egybírtokosának és nejevel. Az eredmény eddig *hatvanháromezer* korona és hat láda különféle ruhanemű. A 63,000 korona összeghez *Dungyerszky Lázár* egybírtokos egymaga *harmincezer* koronával járult hozzá. E körülményen inkább figyelmet érdemel, mert *Dungyerszky Lázár* neve a jótékony célra szolgáló ilyen ezeitig sohasem volt olvasható. A pénz a főgyűjtés elnökének, *Dungyerszky Istvánnak a fia személyesen vitte el Belgrádba.* Ez a gyűjtés feltűnést kelt, mert a szentantasiak tavaly a földrendés által sújtott kecskemétieknek csak 1400 koronát gyűjtöttek.

— **Elkért szabályrendeletek.**

Sátorajaujhely az ásványvizek fogyasztására szolgáló szabályrendeletet kér Kecskemétől.

— **Debrecon a vásárhelypénzszabályrendeletet kéri.** — Szolnok a cseléd közvetítési szabályrendeletet kéri Kecskemétől.

— **Helyeiregítések.** Vasárnapi számunkból a török sebesültek részére adakozók közül Takács István neve véletlenül kimaradt. Az adott összeg azonban a főösszegbe beleszámláltattott, amit most helyreigazítunk.

Csokoládé

és cukorka különlegességek gyári raktár **EGRY P. FÜLÖP** Kecskeméten, **Kossuth-tér.** A téli idény alkalmával ajánlja nagy választékú valódi angol, francia és belföldi teasütemény különlegességeit. Nagy választékú ajándéknak alkalmas bonbonnierek, diszobozók és valódi japán kazettákban. — A közkedvelt Egrý-féle legfinomabb szaloncukorka l. kg. 2 korona. Valódi **Kugler** (Gerbeaud) bonbonok állandóan kaphatók.

Tiltakozó népgyűlés. Vasnap tartotta a kecskeméti szociáldemokrata párt tiltakozó népgyűlését a Beke Imre-féle vendéglő nagyertermében. A nagyerterm egészen megtelt hallgatósággal. A napirend előadója Schiff Rezső volt. Ismertetette a mai állapotokat és tiltakozott az ellen, hogy a magyar nemzetet háborúba vigyék bele, miként tették velünk 1848-ban. Végezte, hogy mi veszteli valóját van Magyarországnak, ha Szerbia tengerpartot kap, semmi, egyedül csak az, hogy az osztrákok félnek attól, hogy ha Szerbia megerősödik, úgy majd megnyirbálja az osztrákok uralmát és nekünk magyaroknak is segítségünkre lesz jogaink kivásárában. Bejelentette továbbá, hogy vasnap egy európai kongresszus fog egybegyűlni Baszelben, hogy tiltakozó szavukat feleljék a háború ellen. A munkásság háború elleni tiltakozásával bizonyította, hogy sokkal jobbak hazafi, mint Tisza és Lukács, aki visszaállították hazánkban az absolutizmus uralmát és egyik törvénytelenséget a másik után követik el. A népgyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el: Kecskemét munkásságának 1912. november 17-én megtartott gyűlése kijelenti, hogy minden körülmény között és minden áron követeli a békét és annak biztosítását. Az egybegyűlt munkásság óva inti Ausztria-Magyarország kormányait és diplomáciáját annak a bűnnek az elkövetésétől, hogy az országot a háborús végzetes nagy szerencsétlenségbe döntse. Azok az érdekek, amelyek állítogal a Balkánon meg kellene védelmezni, egyetlen katonának az életét sem érik meg. Sem Albánia függetlenségéért, sem az Osztrák-Magyar monarchia népének legfőbb gazdasági és politikai érdeke azt követeli, hogy a balkáni népekkel állandóan és tartósan barátságban és jó egyetértésben éljünk. A balkáni állapotokat mind semmi esetre sem szabad az ország népét legborzasztóbb mérvű munkanélküliség és drágaság veszedelmébe sodorni és az ország legértékesebb kultúrát esetleges háború folytán szétrombolni. Az uralmon levők meg ne feledkezzenek róla, hogy özvegyek és árva, nyomorékok és halottak az ő lelkiismeretüket terhelik, ha a háború megindításának a boralmas büntényét elmerik követni. Lelkesedéssel fogadjuk a szociáldemokrácia nemzetközi akcióját a béke érdekében. Valamennyi országban levő testvéreinknek üdvözlötünket küldjük és megfogadjuk, hogy itthon is minden erejünkkel belevisszük a háború elleni küzdelmünkbe.

> Dicsőítőros vacsorát adok folyó hó 23-án, azaz szombaton este fél 8 órakor, melyre ezután hivom meg igen tisztelt vendégeimet, jóbarátaimat és ismerőseimet. A vacsora áll: hurka, kolbász, pecsénye, fánk és fél liter jó borból. Ára 2 korona. Szíves pártfogásukra, vagyok tisztelettel: **Gróber Lajos.** IX. ker., szent István-város 4. sz.

— Pályázat. Tomrássy Dezső kecskeméti rendőrfogalmazó beadta kérvényét a Selmecbányán megüresedett rendőrkapitányi állásra.

— A török becsület részére. A török becsület részére gyűjtött 517 kor. 13 fillért f. hó 17-én a budapesti török császári főkonzul címére postára adtuk. A mai napon újabb a következő adomány érkezett: Salamon Annus tanítóno gyűjtése 4 korona 42 fillér. A gyűjtőiven adozottak: Dékány László 22 f., Dékány Sárika 40 f., Salamon Annus 1 kor., Salamon Mariska 40 f., Hegedűs Rezső 20 f., Jó Eot 1 kor., Vasváry Ida 1 kor., kiségitő iskola I—II. osztályának néhány tanulója 20 f., összesen 4 kor. 42 fillér.

— Sötétség. Csak a rend kedvéért említjük meg, hogy az I. kerület egészen és a II. kerület fele részében szombaton este újból felmondta a szolgálatot a villanyvilágítási vezeték. Rövid időn belül ez a harmadik, de bizonyos, hogy nem utolsó eset.

SZÍNHÁZ.

**** Limonádé ezredes.** Az u. n. nyári darabok nagyon rosszul festenek a téli színházakban, a Limonádé ezredes szombati bemutatója ezt a tanulságot szolgáltatta újból. Egyébként rossz darab, jó, sőt igen jó előadásban: ezt a második tanulságot is levonhattuk. Sőt még egy harmadikat is, ami szintén régi tanulság, hogy t. i. nincs rossz szerep, csak rossz színész van. Ezt az utóbbi tanulságot persze M. Turchányi Olga asszony szolgáltatta, aki a Kati szakácsné epizód szerepét a maga színes jellemzésével, reális beállításával a darab középpontjává tette: csupa humor, jókedv és kedvesség volt. Az előadás azonban egyébként is a legjobbakkal közel volt. Legelső sorban a kivételes elismeréssel Járay Bőskeröl (Lenke) kell megemlékezni, régen láttunk fiatal, kezdő színésznőt, aki a talentumunk olyan szembeszökő és késztégen jelenít meg, mint a kisasszony. Intelligens, okos és kedves, s anyai finomság és grácia van megjelenésében és mozgásában, hogy fényes jövőt lehet neki jósolni. Bizonyára sokat kell meg tanulnia, fog is, de aki ennyi biztonsággal és még inkább ennyi önzetlenséggel és közvetlenül kezdi a debütálást, abból bizonyosan jó színésznő válik. Hasonló dicséret illeti meg Járay Sándort is (herceg), akire majdnem ugyanez alkalmazható szó szerint. Bán Tivadar jeles ezredes volt. Fekete Jenő (Soma) nagyon józú s nagyon talentusnak mutatkozott, módot kell neki nyujtani minél több rutin szerzésére. Kerényi, Justh, Bedő, Komor E., Lengyel J. járulnak még azt est sikeréhez, meg Szentes, Gulyás és Gulyásné a kariz kacagtatásáról gondoskodtak. Publikum szépen volt, s aki a magasabb igényeket otthon hagyta, jól is mulatott a darab vaskos komikumán.

Színházi heti műsor:

Hétfő 18-án **Limonádé ezredes.**

Kedd 19-én **Éva borsorkány.**

Szerda 20-án **Csókszanatórium.**

Csütörtök 21-én **Csókszanatórium.**

Péntek 22-én **Bál az udvarnál.**

Szombat 23-án **Piktórok.**

Vasárnap 24-én délután **Ezred apja.**

Vasárnap 24-én este **Kis barátón.**

Életveszélyes fenyegetés.

Verekedés az izsáki határban.

Karsai János 38 éves izsáki lakos a napokban megjelent az ottani csendőrségen és elpanaszolta, hogy folyó hó 16-án a földúszomszédjával, Pászti Mihállyal összevesszett és összeverekedett. A verekedés után Pászti elítélte Csató János megyenyegyet, hogy lelővi s a forgópisztolyát is mutogatta. Előadta Karsai azt is, hogy a Pászttal vadházassággal élő Dobos Rozália a mult hó 30-án a kocsijára revolverrel rálőtt, de őt nem találta el, csak a kocsija oldalát.

Pászti kihallgatása alkalmával beismerte, hogy verekedett, de tagadta, hogy Karsait azzal fenyegette volna, hogy lelővi.

Dobos Rozália azt vallotta, hogy Karsai kocsijára csak jesszel céljából lőtt rá.

Az ügyet bejelentették a kecskeméti kir. ügyészségnek.

Ingatlanok forgalma.

Kiss József és neje Kovács Erzsébet nyíri 4 hold 1446 négyyszögöl földjét megvette Juhász Gergely 2400 koronáért.

Nagy György szentkirályi 9 hold 1384 négyyszögöl földjét megvette Nagy István és neje Ó. Kovács Mária 8681 kor. 20 fill.

Veszedelmes utonálló.

Kirabolts vasutas.

Életveszedelmes kalandja volt az elmúlt napok egyik éjjelen Buzás Gergely volt városi javadalmi hivatali elnök, most már állomást vizgató szakszolgálatnok, aki néhány napot töltött szabadságon Kecskeméten. Éjfél után egy óra tájban mikor a Gáspár Andrást-utcai Gazdasági gőzmalom épületében levő vendéglőt elhagyta, már észrevette, hogy egy hatalmas marcona alak követi őt, akiről már bent a vendéglőben is látni vélte.

Buzás azonban mitsem sejtve haladt. Arra igazán nem gondolt, hogy már Kecskeméten is meghonosodott az utonálló rabló pálya. Mert hiszen emlékeztethünk rá, mostanában elég sürűn érkezik hasonló rablási esetről feljelentések.

Buzás Gergely tehát halad és amikor az I. kerületi iskolához ért, az őt kísérelt meg egészen a sarkába lépve elébe ugrott, balkezevel az öltöny megragadta, jobbával pedig egy nyitott biciklit magasan tartva nem ordította, hanem csak sziszegte a rabló:

— Add ide a pénzedet, mert megöllek!

Buzás sápadt, a merénylő pedig szúrásra készen tartotta magásra a biciklit, melynek pengéje meg-megvillant a villanyfény sugarától. A helyzet kritikus volt, azonban Buzás nem vesztve el lélekjelentését, hirtelen megragadta a rabló jobb kezét, melyből egy élszánt mozdulattal sikerült egy szempillantás alatt kicsavarni a biciklit, a melyet messzire elhajtott.

Hanem a rabló sem volt rest, torokn ragadta áldozatát és most valóságos élet-halál küzdelem folyt le talán 1—2 percig.

Buzás érezte, hogy a hatalmas erejű óriási vad emberrel nem tud megküzdeni, kivette tárcáját és oda dobta a rablónak, ezután elfutott. A tárcában 35 korona készpénz volt.

Ez volt csütörtökre virradó éjjel. Korán reggel Buzás jelentést tett a rablásról és meg is nevezte a rablót, akit nevérolt ismert. Az utonálló rabló Mészáros László 35 éves téglás.

És most jön a legértékesebb rész az esetnek.

Mialatt Buzás Gergely a bünygyi osztálynál jegyzőkönyvébe mondta az esetet, azalatt a rendőrök egy holt részeg embert hoztak be az őrszobára és egy cellába helyezték kijózanodásig. Délután botránys részleges miatt a rendőri büntető bíróság elítélte, aztán oda adták neki a tőle elvett finom szarvasbőr tárcát és 12 koronát, az elbocsátották.

Ez az ember Mészáros László volt, Buzás Gergely merénylője. Mialatt tehát a rendőrség egyik szárnyán fogalmazták a rabló ellen az elfogató és letartóztató parancsot, azalatt azt a gazembert egy más ügyben el is ítélték a rendőrség másik szárnyán és az ítélet jogerőre emelkedésig elbocsátották. Ilyen fatális tréfákat csinál a sors néha a rendőrséggel.

És még ez nem minden. Mészáros Lászlónak súlyos testi sértsé mit kapott 2 hónapi fogház büntetés letöltésére pénteken, 15-én kellett volna jelentkeznie ez nem törőhetné meg, mert a rablót pénzből még megmaradt 12 koronát bekellett inni és így holt részegen fektű szombaton a testvérjénél, a hol a rendőrség végre megcsipte és letartóztatta.

Szombaton délután kihallgatták a rendőrségen. Természetesen tagadja a rablást. A nála talált érszernye felvilágosított nem tud adni, a rablót pénzből már nincs.

A rendőrség vasárnap délben a veszedelmes utonállótt átkísértette az ügyészség fogházába, ahonnan most már egyhamar nem szabadul, mert először is megkezdni két hónapos börtönét, aztán az utonállásért vonják majd felelősségre.

Dr. Gráber József ügyvéd

irodáját Vásárinagy-utca 221. szám alatt, Reiner bádigos házában megnyitotta. Telefon 271.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakuktfű keserű (elix. fum. off.) háziszser néhány napi használat után teljesen megszünteti a makacs étvágytalanságot, hány ingert, gyomor idegességet, hasmenést és mindennemű gyomorfájást. **Egy üveg ára 80 fillér.** Fővárt: **Török József** gyógyszerész Budapest. Kecskeméten **egyedül** kapható:

Hornyák Ferenc „Angyal” drogeriájában Nagykőrösi-utca, a dohány-nagyüzemével szemben.

Övekkönjű utánzókat! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elix. fumar. off. végjege rajta van.

Eladó ház. V. kerület, Csongrádi-út 39. számú ház, amely korszerű és bonthetőségnek kiválóan alkalmas — kedvező fizetési feltételekkel együtt, **azonnal kiadó.** — Értekezni lehet a **Lezámitolóbankban.** 6046

Vacsi-köz I. számú birtok egészben vagy részletekben **eladó.** **Értekezni lehet szentkirályi Tóth Márton ügyvédnél** Klapka-utca 8. szám alatt. 6594

Ügyvédi iroda áthelyezése.

Értesítem a t. jogkereső közönséget, hogy ügyvédi irodámat Halasinagy-utca, Pataky György-féle házba helyeztem át. Tisztelettel: **Dr. Szigethy Lehel ügyvéd.** 6597

Telefon 198 **Értesítés!** Telefon 198

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a mai naptól kezdve saját fogatgom minden rendelést pontosan házhoz szállítok. Egyuttal van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy naponta friss őrölt **árpa- és tengeridara,** továbbá **tengeri, árpa, zab,** elsősorban szabdakor **rozskorpa** legelősebb napi árban kapható. — Ugyanott új karban levő **széleskocsis** **azonnali megvételre kerestetik.**

Tisztelettel: 6659

Adler Nándor gabonakereskedő, V., Csongrádi-utca 2. sz., Pincehelyiség, Böka-ház.

Kereskedő-segéd és egy fiú **mindenesével azonnal felvétetik** **PREISZ SÁNDOR** fűszer-üzletében, Talfája-utca. 6677

Eladó ház.

I. ker., Nádasdy-utca 7. sz. alatti ház, mely áll 2 szoba, 2 konyha, egy udvari kis szoba, 2 kamra és 11 méter hosszú pincebőli kúttal, 268 négyzetű udvarlappal, melyből 25 méter utcai front, építésre alkalmas, 125 négyzetűnek vagy gazdálkodónak is kiválóan — **azonnal eladó;** értekezheti ugyanott a tulajdonossal. 6667

Asztaltársaság részére kedvezmény

! Vendéglő átvétel!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Széchenyi-tér 5. szám alatt, — dr. Horváth Mihály képviselő úrházam mellett, **Tormássy Jéle** házában levő **Csáki István-féle vendéglőt átvettem.**

Felhívom a n. é. közönség szíves figyelmét **kitűnő boraim és izletes ételaimre,** valamint figyelmük kiszolgálására. Minden törekvésem oda irányul, hogy tisztelt vendégeimet a legnagyobbat meglegedésükre kiszolgáljam.

A nagyérdemű közönség b. pártfogásáért, vagyok kiváló tisztelettel, a polgári vendéglő új tulajdonosa: **BLAU JÓZSEF,** Széchenyi-tér 5. A Munkásbiztoslati étteremben.

Asztaltársaság részére kedvezmény

Eladó házak.

VIII. tized, Zápolya-utca (volt Veréb-utca) 10. és 12. új számú **háza** k, a 10. számúban van 3 szoba, 2 konyha, éléskamra, pince, üvegfolysó, a 12. számúban van 4 utcai szoba, 2 konyha, 2 éléskamra, pince — halál eset miatt — **azonnal eladó;** értekezheti ugyanott az örökösökkel. 6670

Bogovics József

gyorsmelegítő, cserépkályhahészítő
Kecskeméten, Kaszap-utca 2. sajtó ház.

Készít mindennemű cserépkályhákat, takaréktűzhelyeket és majolika épületdíszeket stb.

Üzlethelyiség

a piac-tér legforgalmasabb részén átad. Felvilágosítást **Francsek József** ad. Csongrádi-utca 42. új szám alatt. 6633

Eladó föld és ház.

Özv. **Pethő Sándorné örökösének Talfája 138. szám alatt,** Somogyi János szomszédságában levő **21 és fél hold tanya-föld,** melyből **3 hold jó bortermő gyümölcsös szőlő,** tanyaépületekkel ellátva, — továbbá a IV. tized, Bethlen-körút 31. számú **háza is eladó;** értekezheti ugyanott, a házánál, vasár- és ünnepnapokon a délelőtti órákban az örökösökkel. 6673

Péküzlet

nagy forgalmu; (halálózás miatt) haszonbérbe **azonnal kiadó.** Bővebbet övegye **Varga Elek** né Kecskemét, Sarkantyú-utca 21. 6684

6682 **Eladó egy 4 öl hosszú kazal rőze és 40 hektó idele termésh bor** Alsómenteli-állomás mellett Antal Mihálynál.

Akaktüzifa eladás.

Akaktüzifa egészben, waggon rakományban jutányos árban kapható **ERNSZT és TÁRSA** Kenderesi-utca 3. sz. (Régi Sütő-utca.) 6685

Egy jó családból való fiú tanulóul **azonnal felvétetik** **Kiss Ferenc** fűszerüzletében, Tompa Mihály- és Fráter-utca sarak (régí Páva-utca.) 6687

A helybeli orsz. tanító árva házhoz intelligens ápolónő kerestetik. **Díjazása** a teljes ellátáson kívül, havi 30 korona. Csak középkoru h a j a d o l vagy gyermektelen özvegy nő alkalmazható. Jelentkezés az igazgatói irodában délelőtt 9—12 között (Külső-Széchenyi-út, árva ház.) 6688

Egy kevéssé használt önfűtő fürdőkád és egy politúros ágy sodronybetéttel eladó. Koháry-utca 5. sz. a belső lakásban. 6692

Dr. Gyenes Sándor ügyvéd **irodáját Gáspár András-utca 2. sz. alatt (ezelött Vásárinagy-utca 242. számú volt) Gyenes István-féle házában megnyitotta.**

Villanyescsilárok

modern, szép kivitelben, nagy **valasztekbán megérkeztek.** Olcsó árak. **Réthey F. és Fia cég.**

Föld eladás.

Városföldjén, a Gátéri-dűlőben, a műkerttől 2 kilométerre **19 kath. hold kaszáló- és búzatermő föld,** megfelelő gazdasági épületekkel **eladó;** értekezni lehet a tulajdonos **Réthey Ferenc**nél. 6702

Meghívó.

A Kecskeméti Általános Takarékpénztár R.-t. folyó évi **november hó 29-én,** határozatképtelenség esetén pedig folyó évi **december hó 3-ikán,** mindkét esetben **délelőtt 9 1/2 órakor,** az intézet saját helyiségében (Nagykőrösi-utca 23. új sz. alatt) **rendkívüli közgyűlést tart,** melyre a t. részvényeseket cenzel meghívja az **Igazgatóság.**

Tárgyszorlat:

1. Előnk-választás a közgyűlés vezetésére.
 2. Jegyzőkönyv-vezető és 2 jegyzőkönyv-vezető kijelölése.
 3. O. Kovács András és társai részvényesek: a) az eddigi r. k. közgyűlések határozatainak érvénytelenítése, b) az alapító lezároltítása, c) a felszámolás lemondása, d) felszámoló bizottság választása tárgyában f. hó 8-án benyújtott, az alapszabályok 15. §. b) pontja szerinti, jelen rendkívüli közgyűlés összehívásán alapján szolgált kérelmek és az igazgatóság idevonakodó javaslatainak tárgyalása.
- Kívont az igazgatóságok:* 18. §. A közgyűlésen szavazati jogot csak az a részvényes gyakorolhat, aki mint ilyen a közgyűlést megelőzőleg legalább 15 nappal a részvénykönyvbe bevezetett.

Irodista kerestetik

ügyvédi irodába (egész napi foglalkozásra.) Cim a kiadóban.

Törköly árverés.

A város szikrai szőlőjének **évi törkölytermése, körülbelül 400 métermázs,** nyilvános szóbeli árverésen eladatik.

Az árverésre határnapul **1912. évi november hó 25. d. é. 9 óráj**a város gazdasági hivatalába kitűztetik.

Az árverés megkezdése előtt 500 kor. banténpénz teendő le.

Vevő a törkölyt a város üstjein a helyszínen tartozik kifőzetni s a kifőtt törkölyt a városra marad.

Kecskeméten, 1912. évi nov. hó 17.

6708 A város gazdasági osztálya.

A tisztelt vendéglős és korsormos uraknak ajánljuk ez évi termésh, **kiválóan jó,** tisztán kezelt borainkat a legolcsóbb árakon.

Kecskeméti Bortermelőek Első Pinceüzetkezte.

Figyelem! Van szerencsém b. figyelmét felhívni **liszt- és terményüzletemre.** — Hol csakis elsőrendű kintáind és szombolyai lisztet, azonkívül állandó nagy raktárt tartok kukorica- és árpadaraból, a legolcsóbb napi é. — pontosan lesznek kiszolgálva. Kínáratna hához szállítva. Szíves pártfogást kérvé, — vagyok tisztelettel: **Radó József** Gazdasági Gözmalom mellett Haeker házában.